

Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie

KRÓTKIE ŁAŃCUCHY ŻYWNOŚCIOWE

Metodyka doradzenia

ZATWIERDZAM

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Podpis jest prawidłowy

Dokument podpisany przez Adam Nowak;

MRiRW

Data: 2026.03.24 18:37:40 CET

Spis treści

I. Wstęp.....	3
II. Ogólne zasady świadczenia usługi doradczej „Krótkie łańcuchy żywnościowe”	3
III. Zakres usługi doradczej	5
IV. Dokumenty wspólne dla wszystkich usług doradczych - wykaz	7
V. Harmonogram realizacji usługi doradczej - Krótkie łańcuchy żywnościowe.	8
VI. Narzędzia pracy doradczej.....	17
Załączniki	17

I. Wstęp

Pojęcie krótki łańcuch żywności (KŁŻ) odnosi się do formy organizacji rynku sprzedaży żywności, która łączy konsumenta bezpośrednio z wytwórcą żywności. Założenie rozwiązania KŁŻ jest proste: eliminowanie pośredników pomiędzy producentem, a konsumentem spowoduje zmniejszenie kosztów dla obu stron oraz możliwość podziału nadwyżki finansowej, która wcześniej trafiała do pośredników. Istnieją też inne korzyści, takie jak dostęp do produktów autentycznych i wiadomego pochodzenia, wytworzonych metodami nieprzemysłowymi. Głównym celem krótkich łańcuchów żywności jest skrócenie drogi produktów od pola do stołu.

Niezbędnym działaniem, pozwalającym na realizację zasad, jest wykonanie wszystkich czynności opisanych w zakresie świadczenia usługi doradczej. Powinna być ona przeprowadzona przy czynnym udziale rolnika. W efekcie realizacji usługi doradczej rolnik uzyska praktyczną wiedzę na temat prowadzenia produkcji i żywności w swoim gospodarstwie.

II. Ogólne zasady świadczenia usługi doradczej „Krótkie łańcuchy żywnościowe”

Cel doradzania

Celem świadczenia usługi doradczej pn. „Krótkie łańcuchy żywnościowe” jest pomoc rolnikom w uruchomieniu sprzedaży żywności produkowanej w gospodarstwie m. in. konsumentowi końcowemu lub do zakładów prowadzących handel detaliczny, bezpośrednio zaopatrujących konsumenta końcowego.

Przy planowaniu usługi należy przeanalizować funkcjonujące zasady prawne w oparciu, o które rolnicy prowadzą produkcję i sprzedaż żywności. Do obszaru tych regulacji należy zaliczyć przepisy prawne regulujące i określające możliwe formy działalności jakie rolnik może prowadzić oraz ściśle z nimi powiązane preferencje prawa podatkowego z jakich może korzystać rolnik uzyskując przychody ze sprzedaży produktów nieprzetworzonych oraz przetworzonych w ramach prowadzonych działalności. Wybór odpowiedniego modelu sprzedaży żywności zależy od specyfiki gospodarstwa i jego zasobów. Usługa doradcza powinna być dostosowana do indywidualnych warunków funkcjonowania gospodarstwa i uwzględniać jego specyfikę.

Kto może świadczyć usługi doradcze:

Doradzać w ramach usługi doradczej „Krótkie łańcuchy żywnościowe” może osoba:

- wpisana na listę doradców rolniczych - prowadzoną przez dyrektora Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie,
- specjalista zatrudniony w Wojewódzkich Ośrodkach Doradztwa Rolniczego,
- w momencie, gdy usługa realizowana jest w ramach interwencji I.14.2.1 PS WPR 2023-2027 to może ją świadczyć tylko doradca z listy.

Odbiorcy usług doradczych:

Rolnicy wytwarzający produkty rolne - surowce pochodzenia roślinnego i zwierzęcego, środki spożywcze przeznaczone do spożycia przez ludzi, którzy chcą przystąpić do

uruchomienia lub rozszerzenia działalności sprzedaży żywności nieprzetworzonej i poddanej procesom przetwórczym, wyprodukowanej we własnym gospodarstwie.

Zgodnie z obowiązującym prawem krajowym, producenci rolni zamierzający prowadzić działalność w zakresie wprowadzania do obrotu rynkowego żywności mogą taką działalność prowadzić w następujących formach:

- sprzedaż bezpośrednia produktów pochodzenia zwierzęcego zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30 września 2015 r. w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do sprzedaży bezpośredniej rozumianej jako bezpośrednie dostawy dokonywane przez producenta konsumentom końcowym lub do lokalnego zakładu prowadzącego handel detaliczny bezpośrednio zaopatrującego konsumenta końcowego, małych ilości surowców pochodzenia zwierzęcego, mięsa z drobiu i zajęczaków poddanych ubojowi w gospodarstwie rolnym, zwierzyny łownej lub mięsa zwierząt łownych (w przypadku myśliwych),
- dostawy bezpośrednie produktów produkcji pierwotnej pochodzenia roślinnego i środki spożywcze pochodzące z tych produktów lub surowców, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 6 czerwca 2007 r. w sprawie dostaw bezpośrednich środków spożywczych rozumianej jako bezpośrednie dostawy dokonywane przez producenta konsumentom końcowym lub do lokalnego zakładu prowadzącego handel detaliczny bezpośrednio zaopatrującego konsumenta końcowego, produktów produkcji pierwotnej pochodzenia roślinnego, w tym w postaci kiszzonej lub suszonej,
- działalność marginalna, lokalna i ograniczona zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 marca 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków uznania działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej rozumianej jako produkcja i sprzedaż żywności przetworzonej, poddanej obróbce oraz wstępnie przetworzonej pochodzenia zwierzęcego, wyprodukowanej w ramach tej działalności, konsumentom końcowym i dostawy takiej żywności do innych zakładów prowadzących handel detaliczny bezpośrednio zaopatrujących konsumentów końcowych,
- rolniczy handel detaliczny – handel detaliczny w rozumieniu art. 3 ust. 7 rozporządzenia nr 178/2002, polegający na:
 - a) produkcji żywności zawierającej co najmniej jeden składnik pochodzący w całości z własnej uprawy, hodowli lub chowu podmiotu działającego na rynku spożywczym oraz
 - b) zbywaniu takiej żywności konsumentowi finalnemu, o którym mowa w art. 3 ust. 18 rozporządzenia nr 178/2002, lub do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego.
- „handel detaliczny” zgodnie z definicją zawartą w art. 3 ust. 7 rozporządzenia nr 178/2002, oznacza obsługę i/lub przetwarzanie żywności i jej przechowywanie w punkcie sprzedaży lub w punkcie dostaw dla konsumenta finalnego; określenie to obejmuje terminale dystrybucyjne, działalność cateringową, stołówki zakładowe, catering instytucjonalny, restauracje i podobne działania związane z usługami

żywnościowymi, sklepy, centra dystrybucji w supermarketach i hurtowni. Obrót żywnością poch. zwierzęcego i roślinnego oraz złożoną

- działalność przetwórcza surowców pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego w zakładach zarejestrowanych i zatwierdzonych ukierunkowana na produkcję w celu sprzedaży żywności wyłącznie do innych zakładów (nie zaś konsumentom końcowym), np. do innych zakładów przetwórczych, hurtowni, zakładów detalicznych zaopatrujących konsumentów końcowych takich jak sklepy spożywcze, restauracje, stołówki, itp.

III. Zakres usługi doradczej

Zakres prac w ramach usługi doradczej:

1. Analiza potrzeb potencjalnego usługobiorcy - określenie jego obecnej/przyszłej sytuacji prawnej.
2. Bezpieczeństwo i wymagania higieny produkcji żywności: obowiązki prawne, procedury rejestracyjne.
3. Realizacja przedsięwzięcia (konsultacje i monitorowanie).

Doradca, wraz z rolnikiem, dokonuje analizy możliwości uruchomienia działalności prowadzenia sprzedaży żywności bezpośrednio z gospodarstwa na podstawie prowadzonej produkcji i uwarunkowań rynkowych gospodarstwa. Jeżeli rolnik podejmie decyzję o podjęciu takiej działalności, doradca udziela pomocy w kwestiach formalnych obejmujących zakres usługi oraz okresowo monitoruje postęp realizacji usługi w celu wypełnienia przez rolnika wszystkich zobowiązań wynikających z przepisów prawa i wymagań w zakresie produkcji i sprzedaży żywności objętych zakresem usługi doradczej.

Rolnik powinien udzielić doradcy jak najszerszych informacji dotyczących prowadzonej produkcji żywności, którą zamierza wprowadzać do obrotu.

Doradca, wykonujący usługę w zakresie wprowadzania do obrotu żywności wyprodukowanej w gospodarstwie, powinien uzyskać od rolnika wszelkie niezbędne informacje w zakresie spełnienia wymagań higienicznych:

- na poziomie produkcji podstawowej: prowadzonych działań w zakresie kontroli zagrożeń, które mogą powstawać w produkcji podstawowej dotyczących zdrowia zwierząt, ich dobrostanu, zdrowotności roślin oraz zakres i tematykę posiadanej dokumentacji prowadzonej w celu kontroli tych zagrożeń,
- na poziomie przygotowywania surowców pochodzenia roślinnego i zwierzęcego do sprzedaży w zakresie wymagań weterynaryjnych i sanitarnych,

- na poziomie prowadzenia działalności przetwórczej surowców pochodzących z gospodarstwa a także innych surowców nie pochodzących z gospodarstwa dozwolonych w przetwórstwie wg. obowiązujących przepisów (RHD i MLO) w zakresie wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny prowadzenia procesu technologicznego przetwarzania żywności.

Doradca, opracowujący dokumentację objętą usługą doradczą, powinien ją sporządzać na podstawie aktualnie obowiązujących przepisów prawa w zakresie danej usługi, w przypadkach, kiedy czynności lub przygotowywane dokumenty są ściśle określone prawem. Doradztwo w zakresie uruchomienia działalności sprzedaży żywności bezpośrednio z gospodarstwa konsumentowi końcowemu lub do zakładów prowadzących handel detaliczny, bezpośrednio zaopatrujących konsumenta końcowego oparte jest na obowiązujących przepisach prawa żywnościowego unijnego oraz krajowego.

Opis procesu świadczenia usług doradczych z uwzględnieniem poszczególnych etapów/czynności i wykorzystywanych dokumentów.

Usługa w zakresie „Krótkie łańcuchy żywnościowe” może być świadczona przez rok.

Można ją podzielić na trzy etapy, co jest równoznaczne z odbyciem się trzech wizyt w gospodarstwie. Doradca podczas każdej z tych wizyt kładzie priorytetowy nacisk na najbardziej złożone zagadnienia weterynaryjne i sanitarne. Kwestie formalne (VAT, podatki) są traktowane jako uzupełniające, co pozwala na optymalne wykorzystanie czasu na wsparcie w obszarach kluczowych dla bezpieczeństwa produkcji.

Pierwszy etap, w skład którego wchodzi I i II realizacja usługi tj. analiza potrzeb potencjalnego usługobiorcy - określenie jego obecnej/przyszłej sytuacji prawnej oraz bezpieczeństwo żywności: obowiązki, procedury rejestracyjne. Etap ten to identyfikacja potrzeb beneficjanta oraz zasobów i dotychczasowej produkcji gospodarstwa – rolnika i obejmuje on określenie: jakimi surowcami będzie ono dysponować, gdzie planuje prowadzić przetwarzanie i konfekcjonowanie, czy miejsce przeznaczone do produkcji spełnia wymagania higieniczno-sanitarne, kto będzie odpowiedzialny za wytwarzanie produktów, czy w produkcję zostaną zaangażowani członkowie rodziny, a także jaka ma być skala produkcji oraz jakie kanały dystrybucji są przewidywane. Określenie jego obecnej/przyszłej sytuacji prawnej gospodarstwa oraz przyszłych obowiązków, procedur rejestracyjnych w zakresie bezpieczeństwa i higieny żywności. Przekazanie rolnikowi informacji na temat możliwych form działalności produkcji i sprzedaży żywności oraz pomoc rolnikowi w podjęciu decyzji, co do jej wyboru uwzględniającego warunki i możliwości jego gospodarstwa;

Drugi etap to przygotowanie przedsięwzięcia – doradca powinien poprzez konsultacje z inwestorem – rolnikiem ustalić czynności, jakie i w jaki sposób beneficjent powinien realizować, aby przedsięwzięcie było dobrze przygotowane. W skład tego etapu wchodzi: pomoc w analizie otoczenia przedsięwzięcia i rynku oraz przygotowaniu inwestycji. Pomoc rolnikowi w przygotowaniu niezbędnej dokumentacji w zakresie wybranej działalności. Przebieg prac powinien być na bieżąco monitorowany.

Trzeci etap to monitorowanie i konsultacje w trakcie realizacji przedsięwzięcia. Doradca wspólnie z rolnikiem powinien sprawdzić, czy prace zaplanowane w dwóch pierwszych etapach są realizowane, tj. czy dokonano przez beneficjenta procedur rejestracyjnych i czy proces inwestycyjny przebiega prawidłowo.

Końcowymi efektami usługi w zakresie „Krótkie łańcuchy żywnościowe” mogą być:

- ✓ pomoc rolnikowi w przygotowaniu niezbędnej dokumentacji na potrzeby rejestracji lub zatwierdzenia zakładu w stosownej inspekcji,
- ✓ rozpoczęcie działalności przetwórczej żywności.

W przypadku decyzji rolnika o braku rejestracji zakładu w stosownej inspekcji, usługa doradcza niezmiennie obowiązuje przez rok od dnia rozpoczęcia tej realizacji świadczenia usługi.

Szczegółowy zakres zadań i czynności wraz z ich opisem i sposobem dokumentowania znajduje się w części harmonogram realizacji usługi doradczej.

IV. Dokumenty wspólne dla wszystkich usług doradczych - wykaz

- 1) Zakres realizacji programu doradczego.
- 2) Karta usługi doradczej.
- 3) Oświadczenie o realizacji programu doradczego.

V. Harmonogram realizacji usługi doradczej - Krótkie łańcuchy żywnościowe.

L.p.	Zadanie	Opis czynności w ramach zadania	Dokumentacja	Termin realizacji (w kwartałach)	Uwagi
I. Analiza potrzeb potencjalnego usługobiorcy - określenie jego obecnej/przyszłej sytuacji prawnej					
1.	Określenie formy działalności i sposób jej rejestracji	Wizyta w gospodarstwie i praca w biurze. Zebranie informacji o gospodarstwie, pomoc w analizie zasobów, ocenie realnych możliwości uruchomienia lub rozszerzenia działalności. Przedstawienie wymagań prawnych regulujących zasady prowadzenia działalności sprzedaży produktów rolnych/żywnościowych przez rolników.	Notatka z wizyty w gospodarstwie.	I kwartał	Wizyta dot. omówienia zasad regulacji prawnych dotyczących prowadzenia działalności produkcji i sprzedaży produktów rolnych/żywnościowych przez rolników/podmioty oraz przedstawienia różnic między działalnością rolniczą a pozarolniczą dotyczących głównie formalności i obowiązków. Przedstawienie opcji działalności: a) działalność w ramach gospodarstwa rolnego, b) osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą. Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz.U.2024.236).
2.	Wybór ubezpieczenia społecznego	Wizyta w gospodarstwie- przedstawienie regulacji prawnych dotyczących ubezpieczenia społecznego.	Notatka z wizyty w gospodarstwie.	I kwartał	Przedstawienie zasad i regulacji prawnych dotyczących ubezpieczenia społecznego rolników oraz przedstawienie możliwości podejmowania działalności pozarolniczej. Ustawa z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U.2025.197). Przedstawienie podstawowych praw, zasad i obowiązków rolników w zakresie ubezpieczenia społecznego

				<p>oraz możliwości podejmowania działalności pozarolniczej.</p> <p>Pomoc w wyborze i uzasadnienie jednej z poniższych opcji:</p> <p>a) Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego,</p> <p>b) Zakład Ubezpieczeń Społecznych.</p>
3.	Wybór form opodatkowania- podatek dochodowy	Wizyta w gospodarstwie- pomoc w wyborze formy podatku dochodowego.	Notatka z wizyty w gospodarstwie.	<p>I kwartał</p> <p>Wizyta w gospodarstwie dot. omówienia zasad i regulacji prawnych dotyczących produkcji i sprzedaży żywności przez rolnika w odniesieniu do ustawy o Podatku dochodowym.</p> <p>Przychody z działalności rolniczej nie podlegają podatkowi dochodowemu od osób fizycznych.</p> <p>Omówienie preferencji prawa podatkowego dotyczących produkcji i sprzedaży żywności przez rolnika w przypadku, gdy rolnik nie podejmuje działalności gospodarczej.</p> <p>W przypadku podejmowania działalności pozarolniczej przedstawienie przyjętej formy podatku dochodowego:</p> <p>a) zryczałtowany podatek dochodowy,</p> <p>b) zasady ogólne.</p> <p>Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 226 z późn. zm.).</p> <p>System opodatkowania rolnictwa różni się znacząco od opodatkowania działalności pozarolniczej.</p>
4.	Wybór form opodatkowania- podatek VAT	Wizyta w gospodarstwie- pomoc w wyborze formy opodatkowania- podatek VAT.	Notatka z wizyty w gospodarstwie.	<p>I kwartał</p> <p>Wizyta w gospodarstwie dot. omówienia zasad regulacji prawnych dotyczących prowadzenia działalności sprzedaży produktów rolnych/żywnościowych przez rolników.</p> <p>Podstawowe pojęcia dotyczące działalności rolniczej w myśl ustawy o podatku od towarów</p>

					<p>i usług.</p> <p>Wybór i uzasadnienie formy podatku od towarów i usług (VAT):</p> <ul style="list-style-type: none"> - rolnik ryczałtowy - podatnik wg ogólnej zasady w tym <p>a) podmiot zwolniony w zakresie VAT ze względu na wartość sprzedaży,</p> <p>b) „mały podatnik”.</p> <p>Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2024 r. poz. 361 z późn. zm.).</p>
5.	<p>Wybór form opodatkowania – kasa rejestrująca</p>	<p>Przedstawienie wymagań prawnych regulujących obowiązek posiadania kasy rejestrującej.</p> <p>Ustalenie czy podmiot będzie miał obowiązek stosowania kasy rejestrującej.</p> <p>Przedstawienie zwolnień określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 17 grudnia 2024 r. w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestrujących (Dz.U. 2024 poz. 1902)</p>	<p>Notatka z wizyty w gospodarstwie.</p>	<p>I kwartał</p>	<p>Wizyta dot. omówienia obowiązujących wymagań na podstawie ustawy o VAT i rozporządzenia w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących.</p>
6.	<p>Ewidencja (rejestr) sprzedaży, ewidencja (rejestr) zakupów.</p> <p>Stosowanie do wybranych form</p>	<p>Przedstawienie przykładowych ewidencji zgodnie z wymaganiami instytucji nadzoru PIW/PIS i prawa podatkowego w tym przy wykorzystaniu aplikacji</p>	<p>Notatka z wizyty w gospodarstwie.</p>	<p>I kwartał</p>	<p>Wizyta dot. udzielenia pomocy przy wypełnieniu wybranej ewidencji, wypełnieniu rejestrów/ ewidencji. Pomoc w dostosowaniu do wybranych form działalności i wymagań prawa podatkowego.</p>

	działalności produkcji i sprzedaży żywności przez rolnika.	IERiGŻ NOE- narzędzia do oceny ekonomicznej gospodarstwa rolnego.			
7.	Analiza otoczenia przedsiębiorstwa i rynku	<p>Pomoc w wykonaniu analizy otoczenia przedsiębiorstwa i rynku, przynajmniej w zakresie, obejmującym:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) wybór produktów, b) ocenę możliwości sprzedaży wybranych produktów na potencjalnych rynkach zbytu, c) technologie dostępne na rynku i ocena możliwości wprowadzenia/wdrożenia tych rozwiązań w zakładzie. <p>Przekazanie informacji o dostępnej ofercie szkoleniowej oraz o możliwościach analizy rynku, w tym popyt oraz trendy.</p>	Notatka z wizyty w gospodarstwie.	I kwartał	<p>Udzielenie pomocy beneficjentowi w przygotowaniu analizy rynku.</p> <p>Przekazanie informacji o aktualnej ofercie szkoleniowej np. w ramach działań CDR czy ODR, która pozwoli na pogłębienie wiedzy w danych obszarach.</p> <p>Pokierowanie rolnika, gdzie szukać wiarygodnych danych np. biuletyny MRiRW, portale branżowe, dane statystyczne.</p>
II. Bezpieczeństwo żywności: obowiązki, procedury rejestracyjne					
1.	Środki spożywcze pochodzenia zwierzęcego, żywność zawierająca	Przedstawienie i omówienie regulacji prawnych, różnic przy prowadzeniu możliwości form działalności.	Notatka z wizyty w gospodarstwie.	II kwartał	<p>Wizyta dot. przedstawienia i omówienia regulacji prawnych, przedstawienie różnic przy prowadzeniu możliwości form działalności.</p> <p>Udzielenie pomocy w wypełnieniu zgłoszenia</p>

	<p>jednocześnie środki spożywcze pochodzenia niezwierzęcego i produkty pochodzenia zwierzęcego, z wyłączeniem żywności znajdujące się w rolniczym handlu detalicznym, żywność zbywana w handlu detalicznym * - Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna</p>				<p>podjęcia działalności do Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej. Wybranie procedury dla: a) dostaw bezpośrednich produktów pochodzenia niezwierzęcego: surowce pochodzenia roślinnego nieprzetworzone - rejestracja działalności w tym: - określenie zakresu wymagań sanitarnych, - określenie wymagań w zakresie prawidłowego zagospodarowania UPZ powstających w zakładzie. b) handel detaliczny; określenie wymagań sanitarnych; rejestracja działalności w tym: - określenie zakresu dokumentacji – GMP/GHP, HACCP (z uwzględnieniem zasady elastyczności), kontroli zagrożeń, identyfikowalności produktów. - określenie zakresu wymagań dotyczących trwałości produktu, jakości mikrobiologicznej, znakowania. c) rolniczy handel detaliczny: środki spożywcze pochodzenia niezwierzęcego – rejestracja działalności w tym: - określenie zakresu dokumentacji – GMP/GHP, HACCP (z uwzględnieniem zasady elastyczności), kontroli zagrożeń, identyfikowalności produktów. - określenie zakresu wymagań dotyczących trwałości produktu, jakości mikrobiologicznej, znakowania. d) działalność przetwórcza surowców pochodzenia roślinnego/ zakłady zarejestrowane i zatwierdzone: surowce pochodzenia niezwierzęcego; – rejestracja/zatwierdzenie działalności w tym: - określenie zakresu dokumentacji – GMP/GHP, HACCP (z</p>
--	---	--	--	--	---

				uwzględnieniem zasady elastyczności), kontroli zagrożeń, identyfikowalności produktów. - określenie zakresu wymagań dotyczących trwałości produktu, jakości mikrobiologicznej, znakowania.
2.	Środki spożywcze pochodzenia zwierzęcego (z wyłączeniem zbywanych w handlu detalicznym), żywność znajdującą się w rolniczym handlu detalicznym zawierająca jednocześnie środki spożywcze pochodzenia niezwierzęcego i produkty pochodzenia zwierzęcego: Powiatowy Inspektorat Weterynarii	Omówienie regulacji prawnych, przedstawienie różnic przy prowadzeniu możliwych form działalności. Udzielenie pomocy w wypełnieniu zgłoszenia podjęcia działalności do Powiatowego Inspektoratu Weterynarii. Wizyta w gospodarstwie.	Notatka z wizyty w gospodarstwie.	<p>II kwartał</p> <p>Wizyta dot. regulacji prawnych i procedur rejestracyjnych. Wybranie procedury dla:</p> <p>a) sprzedaż bezpośrednia produktów pochodzenia zwierzęcego: surowce pochodzenia zwierzęcego, nieprzetworzone produkty pochodzenia zwierzęcego - rejestracja działalności w tym: - określenie zakresu wymagań weterynaryjnych, - określenie wymagań w zakresie prawidłowego zagospodarowania UPPZ powstających w zakładzie.</p> <p>b) produkcja i sprzedaż żywności poddanej obróbce, wstępnie przetworzonej lub przetworzonej przez rolnika lub przedsiębiorcę - działalność „marginalna, lokalna i ograniczona” (MLO) - rejestracja zakładu, w tym: - określenie zakresu dokumentacji – GMP/GHP, HACCP HACCP (z uwzględnieniem zasady elastyczności), kontroli zagrożeń i instrukcji w zakresie identyfikowalności produktów, - określenie zakresu wymagań dotyczących trwałości produktu, jakości mikrobiologicznej, znakowania, - określenie wymagań w zakresie prawidłowego zagospodarowania UPPZ powstających w zakładzie.</p> <p>c) rolniczy handel detaliczny – rejestracja działalności w tym: - określenie zakresu dokumentacji – GMP/GHP, HACCP (z uwzględnieniem zasady elastyczności), kontroli zagrożeń, identyfikowalności produktów. -</p>

					określenie zakresu wymagań dotyczących trwałości produktu, jakości mikrobiologicznej, znakowania. d) działalność przetwórcza surowców pochodzenia zwierzęcego w zakładach zarejestrowanych/zatwierdzonych ukierunkowana na produkcję w celu sprzedaży żywności wyłącznie do innych zakładów – rejestracja/zatwierdzenie działalności w tym: - określenie zakresu dokumentacji – GMP/GHP, HACCP (z uwzględnieniem zasady elastyczności), kontroli zagrożeń, identyfikowalności produktów. - określenie zakresu wymagań dotyczących trwałości produktu, jakości mikrobiologicznej, znakowania.
3.	Działalność przetwórcza, rolniczy handel detaliczny - Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych	Pomoc w przygotowaniu zgłoszenia w przypadku prowadzenia działalności przetwórczej jako przedsiębiorca, do WIJHARS.	Notatka z wizyty w gospodarstwie.	II kwartał	Przedstawienie zakresu wymagań i zakresu nadzoru w ramach kompetencji IJHARS Udzielenie pomocy w wypełnieniu zgłoszenia podjęcia działalności do WIJHARS. Informacje o obowiązujących wymaganiach w zakresie jakości handlowej, etykietowania produktów żywnościowych. Rolniczy handel detaliczny – nadzór nad jakością handlową żywności bez obowiązku formalnego zgłoszenia działalności do WIJHARS.
III. Przygotowanie przedsięwzięcia - konsultacje i monitorowanie					
1.	Przygotowanie inwestycji	Pomoc w ustaleniu wyboru instytucji nadzorującej, do której należy złożyć projekt technologiczny, jeżeli dotyczy (dotyczy to podmiotów, które	Notatka dotycząca pomocy w przygotowaniu projektu technologicznego.	III kwartał	Udzielenie informacji dot. formalnej drogi zatwierdzenia projektu technologicznego niezbędnego do zatwierdzenia działalności w stosownej inspekcji, jeżeli dotyczy (dotyczy to

		mają obowiązek zatwierdzenia i rejestracji działalności).			podmiotów, które mają obowiązek zatwierdzenia i rejestracji działalności).
1a.	Przygotowanie inwestycji	Udział w konsultacji z zakresu robót budowlanych.	Notatka z wizyty w gospodarstwie.	III kwartał	Pomoc w wyborze jednej z opcji w zależności od zakresu robót: a) remonty – zgłoszenie, a) budowa, adaptacja - pozwolenie na budowę, projekt budowlany.
1b.	Przygotowanie inwestycji	Udzielenie konsultacji z zakresu planów zakupowych maszyn i urządzeń.	Notatka z wizyty w gospodarstwie.	III kwartał	Przedstawienie przykładowego planu zakupów maszyn i urządzeń, w tym przedstawienie możliwości rozwiązań technologicznych w uzależnieniu od skali planowanej produkcji.
1c.	Doradztwo dotyczące pozyskania funduszy unijnych w ramach KŁŻ	Wizyta w gospodarstwie. Nie dotyczy wypełniania dokumentów aplikacyjnych	Notatka z wizyty w gospodarstwie.	Termin uzależniony od ogłoszenia naboru przez instytucje wdrażające	Omówienie możliwości finansowania z planu strategicznego np. w ramach interwencji PSWPR. Analiza ekonomiczna gospodarstwa - ocena posiadanych zasobów materialnych, ocena przygotowania merytorycznego potencjalnego wnioskodawcy, - ocena kondycji ekonomicznej gospodarstwa, analiza potencjału produkcyjnego.

IV. Realizacja przedsięwzięcia - konsultacje i monitorowanie

1.	Wykonanie procedur określonych i rejestracyjnych w części I	Wizyta w gospodarstwie w celu sprawdzenia, czy dokonano prawidłowo wszystkich czynności rejestracyjnych.	Notatka z wizyty w gospodarstwie dot. zrealizowanych działań określonych w części I.	IV kwartał	Wizyta obejmująca sprawdzenie prowadzonej dokumentacji w obszarze prowadzonej działalności. Dokumentami źródłowymi mogą być: potwierdzenie zarejestrowania działalności gospodarczej w CEDIG, ewidencja (rejestr) sprzedaży, ewidencja (rejestr) zakupów, zgłoszenie rejestracyjne w zakresie podatku od towarów i usług - VAT- R.
2.	Wykonanie procedur	Wizyta w gospodarstwie w celu sprawdzenia, czy	Notatka z wizyty w gospodarstwie dot.	IV kwartał	Dokumentami źródłowymi mogą być potwierdzenia zarejestrowania

	rejestracyjnych określonych w części II	dokonano prawidłowo wszystkich czynności rejestracyjnych.	zrealizowanych działań określonych w części II.		w stosownej inspekcji.
3.	Harmonogram i kontrola realizacji działań określonych w części III	Praca w biurze.	Notatka z wizyty w gospodarstwie dot. zrealizowanych działań określonych w części III.	IV kwartał	Sprawdzenie czy działania zostały zrealizowane tj. postępy w gospodarstwie (wdrożenie procedur sanitarnych/weterynaryjnych, postępy technologiczne, wydane decyzje administracyjne/potwierdzające rejestrację/zatwierdzenie działalności.

* żywność, o której mowa w art. 73 ust. 1 pkt 1 lit. c i ust. 6 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia

VI. Narzędzia pracy doradczej

- Aktualne wzory wniosków „Zgłoszenia podjęcia działalności w zakresie produkcji i sprzedaży żywności z gospodarstwa” PIW, PSSE,
- Narzędzie do oceny ekonomicznej gospodarstwa rolnego – NOE

Narzędzie do oceny ekonomicznej gospodarstwa rolnego

<https://ierigz.waw.pl/narzedzie/>.

Załączniki

Załącznik nr 1 Lista sprawdzająca

Załącznik nr 2 Wykaz aktów prawnych

[Bezpieczeństwo żywności - Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi - Portal Gov.pl](#)

[Jakość żywności - Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi - Portal Gov.pl](#)

[Informacje branżowe - Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi - Portal Gov.pl](#)